

Han, hun – eller ingen av delene?

Du har kanskje lært om pronomen i norsk? Pronomen er ord vi bruker i stedet for navnet på ting, dyr eller mennesker. I stedet for boka kan du si den. I stedet for Kris kan du si *han*. Eller *hun*. Noen bruker også pronomenet *hen*, eller *de*. Det kommer helt an på hva hvert enkelt menneske selv ønsker. Alle må få bestemme hvilket pronomen som skal brukes om dem.

Spør hvis du er usikker!

Hvilket pronomen vil du at jeg skal bruke om deg?

Møt Luca, Marthe og August

Nå skal du få møte tre mennesker som har forskjellig kjønnsidentitet. Bruk gjerne metoden «stopp og tenk» underveis når dere leser.

LUCAS HISTORIE

Jeg heter Luca, og min kjønnsidentitet er mann. Da jeg ble født, trodde alle jeg var en jente, men de tok feil.

I dag kjennes det nesten litt rart å tenke på at alle behandla meg som en jente da jeg var liten. Jeg trodde ganske lenge at jeg var en jente, for jeg visste ikke at det gikk an å være en transmann. Jeg trodde faktisk at alle andre også syntes det var skikkelig kjipt å være jente. Men etter hvert innså jeg at de som faktisk er jenter, stort sett liker å være det.

Siden folk trodde jeg var en jente, måtte jeg selv si fra om at jeg var mann. I begynnelsen var det ikke alle som trodde på meg. For meg er det veldig viktig at folk bruker pronomenet «han» om meg. Siden jeg har skjegg, bruker de fleste rett pronomen nå, men før, da jeg så mer feminin ut,

var det mange som sa feil pronomen. Det var vondt å bli behandla som om jeg var en jente.

Det er helt greit at man gjetter på om folk er jenter eller gutter, men husk at det kan hende du tar feil. Så om noen forteller deg at de er en gutt, en jente eller et annet kjønn, så kan du si: «Takk for at du forteller meg det. Hvilket pronomen vil du jeg skal bruke om deg?»

For de av oss som er et annet kjønn enn det kroppen vår viste da vi ble født, er det noen ting som kan gjøre livet lettere: Alle må respektere folks kjønnsidentitet og bruke rett pronomen. Det er veldig

godt å henge med andre som har det på samme måte, og i Norge finnes det en organisasjon som heter Skeiv Ungdom, der man kan treffe andre ungdommer som er transpersoner.

For noen er det nødvendig å få litt medisinsk hjelp. Jeg har fått testosteron av legen min siden jeg ikke produserer det selv. Testosteronet gjorde at jeg gikk igjennom en pubertet som gjorde meg mer maskulin, det likte jeg veldig godt. Jeg var mann også før jeg fikk testosteron, det er nemlig ikke hvordan vi ser ut, som bestemmer hvilket kjønn vi er.

OPPGAVE: Hva kan vi lære av Luca?

Snakk med en læringspartner. Del tankene deres med hverandre.

- Hva kan være grunnen til at Luca trodde at alle andre også syntes det var kjipt å være jente?
- Hvordan tror du det føles å ikke bli trodd når man sier hvilket kjønn man har?
- Luca foreslår hva som kan være lurt å si dersom noen forteller at du tar feil om hvilket kjønn de er. Kan du gi et eksempel på hva som kan være dumt å si?